

Матеріали III міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених «Інновації у сучасному світі». – Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. – С. 81-84.

УДК 001+101+159.9+37+316+801+330.1+339.1+669

Тернієвська Є.Й.

ОСОБЛИВОСТІ ПОХОДЖЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ НЕФОРМАЛЬНОЇ ЛЕКСИКИ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Актуальність дослідження. В умовах розширення міжнародних зв'язків, інтеграції у світове співтовариство підвищуються вимоги до рівня практичного володіння англійською мовою, оскільки вона є мовою міжнародного спілкування та бізнесу. Вона — одна з найпоширеніших у світі і відіграє дуже важливу роль у всіх галузях діяльності та повсякденного життя. Тому питання володіння не лише офіційною, формальною англійською, а й неформальною, мовою живого спілкування, набуває актуального значення у наш час.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема неформальної лексики загалом та сленгу зокрема є досить цікавою і недостатньо розробленою. Її вивченням займалися І.В. Арнольд, А. Баррере, В.Дж. Бурк, І.Р. Гальперін, Дж. Грінок, І. Кіттрідж, Ч. Леланд, М.М. Маковський, Е. Партрідж, Т.А. Соловйова, С.Б. Флекснер, В. Фріман, В.А. Хомяков та інші. Вчені досліджували як походження термінів «жаргон», «арго», «сленг», так і їх характерні особливості.

Мета статті полягає у визначенні основних особливостей походження та використання неформальної лексики в англійській мові.

Виклад основного матеріалу дослідження. Прикладами неформальної лексики можна вважати професіоналізми, арго, вульгаризми, жаргонізми та сленг. Професіоналізми – це слова, що використовуються невеликими групами людей, об'єднаних певною професією. Наприклад, *moonship, soft-landing* [4].

Арго – мова якоїсь вузької соціальної чи професійної групи, штучно

створена з метою мовного відокремлення. Вона відзначається головним чином наявністю слів, незрозумілих для сторонніх, наприклад, *sap, grapple, equip, forestall* та інші [4].

Вульгаризми – це грубі слова, що зазвичай не вживаються освіченими людьми в суспільстві; це спеціальний лексикон, що використовується людьми низького соціального статусу — засудженими, торговцями наркотиками, бездомними тощо [4].

Жаргонізми – соціальний діалект, який відрізняється від літературної мови специфічною лексикою і вимовою, але не має власної фонетичної і граматичної системи. Як правило, це словник розмовного мовлення людей, пов'язаних певною спільністю інтересів, наприклад, жаргон англійських льотчиків: *everything under control, watch your step* [4].

Можна виділити такі різновиди англійського жаргону, як :

- зворотний сленг («back slang»), наприклад, *yob* замість *boy*;
- центральний сленг («centre slang»), наприклад, *ilkem* замість *milk*, *utchker* замість *catch*;
- римований («rhyming slang»), наприклад, *artful dodger* замість *lodger, flea and louse* (чи *cat and mouse*) замість *house*, *sorrowful tale* замість *fail*;
- так званий «medical Greek», наприклад, *douse-hog* замість *house-dog*, *a stint of pout* замість *a pint of stout*, *to poke a smike* замість *to smoke a pipe*.

Всі ці види псевдосленгу використовуються виключно з метою зробити мову тієї чи іншої соціальної групи незрозумілою для непосвяченого. Від них відрізняють сленг. Сленг – це жаргонні слова або вирази, розмовний варіант тієї чи іншої соціальної або професійної групи [6].

Сленг – це слова, що часто розглядаються як порушення норм стандартної мови. Це дуже виразні, іронічні слова, що слугують для позначення предметів, про які говорять у повсякденному житті [2].

Етимологія цього терміну є досить заплутаною і складною, що пов'язано з багатозначністю та різноманітністю трактувань сленгу. Так, сам термін «сленг» в перекладі з англійської мови означає [2]:

1. мова соціально чи професійно відособленої групи на протилежність літературній мові;

2. варіант розмовної мови (в тому числі експресивно забарвлені елементи мови), що не співпадають з нормою літературної мови.

Вперше термін «сленг» зі значенням «мова низького чи вульгарного типу» з'явився в 1756 р. З 1802 р. цей термін визначають як «кент чи жаргон певного класу чи періоду», а з 1818 р. під сленгом почали розуміти «мову розмовного типу, яка розглядається як нижча від рівня стандартно утвореної мови, і складається або з нових слів, або з існуючих слів, які використовуються в якомусь особливому значенні» [5].

Великий Оксфордський словник англійської мови визначає сленг як «суто розмовну мову, яка вважається нижчою за стандарт мови освічених людей і складається із нових слів, або із загальнопоширених, що використовуються у спеціальних значеннях» і як «сукупність особливих лексем, які використовуються групою осіб, що належать до нижчих рівнів суспільства і користуються поганою репутацією» [7].

Е. Партридж вказує, що приблизно з другої половини XIX століття термін «сленг» став загальноприйнятим значенням для «неправильної» розмовної мови, тоді як до 1850 р. цим терміном називали всі різновиди вульгарної мови, окрім кенту [8].

Ф. Гроуз у 1785 р. увів термін «сленг» як синонім для «кент» у свій знаменитий словник «низької» мови. Пояснивши сленг через кент, Ф. Гроуз розділяє «низьку» мову на дві частини, називаючи першу частину кентом, або сленгом. Багато дослідників стали пов'язувати сленг із кентом, як слова з одного і того ж джерела – таємної мови мандрівних бідняків – циган, тим паче, що в циганському словнику було слово «сленг» [2].

Циганська етимологія терміну сленг протрималась майже до кінця XIX ст., вона дається і у словнику Дж.К. Хоттена, де наводяться такі синоніми сленгу, як *gibberish* – циганський жаргон, *flash language* – низька вульгарна мова. У ньому ж зазначено, що «сленг — мова, якою говорять цигани, —

низька, вульгарна, недозволена мова» [6].

У кінці XIX ст. сленг почали розглядати як запозичення зі скандинавських мов. Починаючи з етимологічного словника англійської мови В. Скита (1882 р.), така інтерпретація походження терміну потрапила в деякі авторитетні словники англійської мови. Скандинавське походження терміну обґрунтовував також Е. Уіклі.

Найбільш вірогідною є гіпотеза Е. Партріджа, який вважає, що слово «сленг» співвідноситься з дієсловом *to sling – to utter*, що засвідчує існування такого словосполучення як «sling words» ще за часів Дж. Чосера, а також пізніх сленгових сполучень з тим же дієсловом: *sling language – to talk; sling the language – to swear fluently, to speak a foreign language; sling the bat – to speak the vernacular; sling a yarn – to relate a story, to tell a lie; sling (a person) slang – to abuse, scold violently*; в останньому виразі *slang – impertinence, abuse* (значення, засвідчене з 1825 р.) [8].

М.М. Маковський обґрунтовував діалектне походження терміну «сленг» [3].

І.Р. Гальперін пропонує розуміти під сленгом шар лексики та фразеології, який проявляється у сфері живої розмовної мови в якості розмовних неологізмів, які легко переходять у шар загальноприйнятої розмовної літературної лексики. Слід відрізнити такий склад лексики від жаргонізмів, професіоналізмів, розмовних слів (колоквіалізмів), образних слів і виразів [1].

Можливості використання сленгу такі ж різноманітні, як і варіанти походження. Сленг розглядається як свідоме, навмисне застосування елементів загальнолітературного словника у розмовній мові у суто стилістичних цілях: для створення ефекту новизни, незвичайності, відмінності від визнаних зразків, для передачі певного настрою, для надання висловлюванню конкретності, живості, виразності, емоційності, а також щоб уникнути штампів і кліше.

Іноді сленг може забезпечувати необхідну назву об'єкту чи дії (*walkie-talkie* – рація, портативне дуплексне радіо; *tailgating* – їхати надто близько позаду іншої машини), чи може запропонувати емоційний вихід (*buzz off!* – йди

геть!) чи сатиричне або поблажливе ставлення (*smokey* – державний кавалерист шосе). Сленг може забезпечувати евфемізми і дозволити людині, яка ним користується, створити ефект шоку, використовуючи сленговий вираз у неочікуваному контексті. Сленг передбачає багато синонімів для частин тіла (*bean* – голова; *schnozzle* – ніс), для грошей (*moola, bread, scratch*), для їжі (*grub, slop, garbage*), для пияцтва (*soused, stewed, plastered*) тощо.

Сленг використовується в багатьох цілях, проте загалом виражає емоційне ставлення. Один і той самий термін може виражати протилежне ставлення, якщо використовується різними людьми. Деякі кристалізують чи просувають людину в ідентифікації з групою. Інші лестять об'єктам чи людям, але можуть бути використані і для протилежного ефекту. Наприклад, вираз «*Jesus freak*», що спочатку використовувався як висміювання, був пізніше прийнятий як назва для вуличних проповідників. Сленг іноді ображає чи шокує, якщо використовується безпосередньо, все ж надмірний евфемізм може зламати табу ефективніше, ніж менш пристойне слово. Деякі сленгові слова є суттєвими, адже у мові може не бути іншого слова для вираження точного значення, наприклад «*barn-storm*» – гастролювати у провінції, «*rubberneck*» – допитлива людина, «*creep*» – підлий тип [3].

Існує багато інших застосувань сленгу згідно місця людини в суспільстві. Сленг переважно використовується на розмовному рівні, тож люди іноді не знають, що це – сленг. У такому випадку вибір слова відповідає великій кількості підсвідомих продуманих зразків. Існує думка, що сленг створений винахідливими людьми, щоб освіжити мову, оживити її, зробити гострішою і мальовничою, збільшити запас коротких і різючих слів чи забезпечити словник новими відтінками значень. Проте більшість винахідників і новаторів сленгу часто не усвідомлюють таку благородну мету і не переймаються тим, що відбувається з їх мовою [1].

Висновки. Отже, сленг розвивається та змінюється дуже швидко. Це утворення, яке може як легко з'явитися, так і зникнути. Ці всі зміни відбуваються для спрощення усної мови та її розуміння. Сленг – дуже живе та

динамічне утворення, його використовують у різних сферах суспільного життя. Він є важливою частиною мови, яка допомагає тримати її живою. Сленг — один із механізмів, завдяки яким мова змінюється і оновлюється, його бадьорість і забарвлення збагачують повсякденну мову. Проте слід вміло і обережно використовувати сленг, зважати на його сферу застосування і багатозначність, щоб точно передати свою думку.

Література:

1. Гальперин И.Р. Очерки по стилистике английского языка: опыт систематизации выразительных средств / И.Р. Гальперин. – М.: Либроком, 2014. – 382 с.
2. Грачев М.А. Механизм перехода арготизмов в общенародный язык / М.А. Грачев // Русский язык в школе. – 1996. – № 5. – С. 34-37.
3. Маковский М.М. Современный английский сленг: онтология, структура, этимология / М.М. Маковский. – М.: КомКнига, 2005. – 168 с.
4. Сучасний тлумачний словник української мови: 65 000 слів / За заг. ред. проф. В.В. Дубічинського. – Х.: ВД «ШКОЛА», 2006. – 1008 с.
5. Хомяков В.А. Введение в изучение основного компонента английского просторечия / В.А. Хомяков. – Вологда, 1971. – 104 с.
6. Hotten J. A Dictionary of Modern Slang, Cant and Vulgar Words [Електронний ресурс] / J.C. Hotten. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.classes.ru/dictionaries>.
7. Oxford English Dictionary [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.oed.com>.
8. Partridge E. A Dictionary of Slang and Unconventional English, Vol. two [Електронний ресурс] / E. Partridge. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.classes.ru/dictionaries>.